

**Муниципальное казенное общеобразовательное учреждение
«Паспартинская средняя общеобразовательная школа им. А.Г. Калкина»**

Рассмотрено на заседании методического объединения учителей начальных классов Протокол № 1 от 29. 08. 2025 г. Руководитель МО <u>Кадра</u> В.И.Кадранова	Согласовано: Заместитель директора по УВР <u>Л.В.Уханова</u> от 29. 08.2025 г.	Утверждаю: Директор школы <u>А.В. Байжитов</u> Приказ № 85 от 30. 08. 2025 г.
--	---	--

**Рабочая программа
по литературалык кычырыш (Литературное чтение (на алтайском языке))
для 3 класса
Срок реализации программы: 2025-2026 учебный год**

Составитель программы: учитель начальных классов
Кокпоева Р.И.

с. Паспарта, 2025 г.

Жартамал сөс

Алтай тилле иштеер программа Паспарты журттын орто уредулу школынын текши үредүлү баштамы школдын программазына тайанып тургузылган. Программа баштамы класстардын федерал эл- тергеелик үредү стандартына ла Россиянын гражданининин көгүс –көрүмин тындып өскүрери ле таскамал береринин Концепциязына тайанып тургузылган.

Литературалык кычырыш баштамы класстарда төс предметтердин тоозына кирет. Берилген предметте үренчик кандый једимдерге јеткенинен өскө предметтердин турултазы камаанду болор. Кычыларынын урокторында јеткен једимдер јаныс ла кееркедим литератураны керектү болбой, өскө дө предметтердин тексттерин көнү кычыларына ла оны ондоорына, анайда ок үренчиктердин текши билгирин, көгүс көрүмин теренжидип, көкси элбек улус болорына таскадат.

Баштамы класстарда литературалык кычырыштын төс амадулары:

- текстти чокым- јарт, көнү кычырып, кычырганын көгүске аларга үренери;
- эрмек- куучыннын бастыра бүдүмдерин онон ары теренжидип, ол аайынча билгирлерин элбедип, башка- башка бүдүмдү тексттерле иштеерге үренери; бичиктерле јилбиркеп, кычыарын сүүрине таскамал алары; башка- башка бичиктерди јилбиркеп көрөрине ле ол бичиктердин ортозынан бойына керектузин талдап аларына үренери;
- кееркедим јайаандык јайалтазын ачарына, кандый ла немени јилбиркеп көрөрине үредери; кееркедим произведениелерди кычырганда, ондо айдылганы керектерди јүреги ажыра өткүрип, килегенин, јаратпай турганын чыгара айдарга үренери; сөскө сескир ле кееркедим произведениеде не керегинде айдылганын ондооры;
- кееркедим литература ажыра јакшы кылык- јанду кижилер болорына таскап, килемји, најылык, чындык ла кандый ла немени учурына јетире эдип турарына тазыктылары; төрөл калыгынын түүкизиле, чүм- јандарыла, кеендигиле (искусство) јилбиркеерге, анайда ок Россиянын ла өскө дө ороондордын калыктарынын јүрүмиле, кеендигиле јилбиркеерге тазыктылары;
- төрөл лө орус, анайда ок өскө дө укту калыктардын балдарга учурлаган литературазыла таныштырып, үренчиктерди кееркедим литератураны күүнзеп кычыларына јилбиркедериле коштой, Төрөлине, калыгына тузазын јетирерге амадаар күүн- санаа таскадары.

Литературалык кычырыш баштамы класстарда үренер төс предмет болуп турганыла коштой, јүрүмдик таскамал (воспитание) аларында сүреен јаан камаанын јетирет.

Баштамы класстарда үренчиктердин јажына келижип турган чүмдемелдерди кычырганы ологорго ак- чек санаалу, турумкай, јакшынак кылык- јанду кижилер болуп өзөрине болужат. Чүмдемелдерде геройлордын эткен керектери, эрмек- куучыны ажыра бойынын кылык- јанын ондоп, эрмек- куучынын түнейлеп, ологордон тем аларга эмезе ологорго түней болбоско таскамал алат. Школдын бичиктеринде берилген чүмдемелдерди кычырып тура, өскө дө бичиктерди күүнзеп кычыларына ла эрмек- куучыннын

башка- башка бүдүмдери ле тузаланарга үренет. Бу уроктордо кееркедим чүмдемелди көнү, чокым- јарт, бойында эмезе үнле тыныда кычырарга үренип алганы өскө дө уроктордо керектү болот.

Курсты једимдү өткөни тургускан амадуга келиштире диалог, монолог эрмек- куучын тургузарына, кычырганы аайынча бойынын күүн- санаазын чыгара айдарына ла башка- башка бүдүмдү тексттерле, бичикте берилген кош материалдарла иштеерге, башка- башка бүдүмдү сөзликтерден, энциклопедиялардан керектү јетирүлер табарына сүреен јаан камаанын јетирет. Кычырарынын урокторында үренчиктер бичикчи кычыраачылар болорго үренет: јаантайын билгирлер аларга амадаары (танынан јаны бичиктер кычырары), башка- башка бүдүмдү кычырыштарды јаныс ла урокто эмес, анайда ок өскө дө учуралдарда тузаланарга, кычырган эмезе уккан јетирүлерди ле чүмдемелдерди ондоп, ондо не керегинде айдылганын куучындарга, танынан бойы керектү бичиктерди талдап аларга.

Бичиктерде берилген произведениелерди кычырып тура, баштамы класстардын үренчиктери кееркедим чүмдемелдердин тилине ајару салып үренет: кандый бир учуралды көргүскенде, автор кандый сөстөр ажыра кычыраачыны кородошко, сүүнчиге, килемјиге ле өскө дө айалгага экелип турганын шиндеерине таскамиал алат.

Кычырар тексттердин тематиказы. Алтай, орус ла өскө дө калыктардын оос чүмделгеzi: чөрчөктөр, кожондор, табышкактар, соојындар, модор ло кеп сөстөр; алтай ла өскө дө укту поэттердин кычырарга сөстөри эптү ле эске үренерге јенил көчүрмелери; баштамы класстын үренчиктеринин јажына келижип турар ада-энелердин ижи, Төрөли, ар-буткени ле тындулары, балдардын јүрүми, кижии, улус ортодо колбулар, најылык, нөкөр, чындык, јакшы ла јаман деген ондомолдорды көргүзип турган чүмдемелдер ле төрөл калыгынын чүм-јанын, көрүм-шүүлтезин, тилинин јаражын, байлыгын сескедий кееркедим кеми бийик алтай бичиичилердин чүмдемелдери, үренчиктердин јажына, өзүмине (психологиязына) келишкедий калыгынын түүкизи керегинде тексттер, каткымчылу куучындар ла өскө дө чүмдемелдер.

Кычырар тексттердин жанрлары: чөрчөк (албатынын, автордын), табышкактар, кожондор, модор сөстөр, кокырлар, кеп сөстөр, алкыш сөстөр, тооломоштор, куучындар, үлгерлер, баснялар.

Эрмек-куучыннын бүдүмдери ле кычырары. Берилген бөлүккө эрмек-куучыннын ла кычырарынын бастыра бүдүмдери (кычырары, угары, куучындаары ла бичири аайынча билгирлер), башка- башка бүдүмдү тексттерле иштеери кирет. Бөлүк баштамы класстын үренчиктери эрмек-куучыннын культуразы ла коммуникатив таскамал аайынча билгирлер аларына ууландырылган.

Бөлүкте төс јерде кычырары туруп јат. Төрт јылдын туркунына кычырарынын некелтелери солынып, јенилинен уурына көчөт. Баштапкы өйлөрдө үренчиктер сөстөрдии, сөсколбуларды үзүктебей, бүткүлинче кычырып үренген болзо, онон ары сөстөрдии бириктирип, үнле эрмектерге күрмеп көргүзерге үренет. Кажы ла класста кычырарынын кеми бийиктеп, үн јогынан бойында

кычырып үренгениле коштой, текстте не керегинде айдылганын башка-башка бүдүмдө (төкпөй-чачпай бүткүлинче,кыскарта,талдап) куучындаары кирет.

Программада кееркедим чүмдемелдерле иштеерине анылу аяру эдилген. Литературалык кычырыштын урокторында тексттердин бүдүмдери керегинде(журамал,јетиру,шүүлтелү) јетирүлөр берилет.Ўренчиктер кееркедим,үредүнин (учебный),окрылу (деловой), билим тексттерди ылгаштырып, тексттердин бажалыктары содержаниялерине (темазы,төс сурагына) келижип ткрган ба,јок по деп, түнейлештирип,көрөрине, текстти бөлүктерге бөлиирине,олорго ат адаарына, план тургузарына,чүмдемелде тургузылган төс лө кош сурактарды ылгаштыраарына үренет.

Јайалтазын ачарына ууландырган иштер. Ўренчиктердин јажына келижип турган текст аайынча изложение бичиир, кычырып алган кееркедим литературанын чүмдемелине јаан эмес сочинение бичиир.

«Чүмделге јайааны». « Јайаандык иш» јайалтазын ачатан эп- аргалар ажыра ўренчиктерге кееркедим чүмдемелдерди терен ондоорына болужып, омордын чүмдеер јайалтазын ачар иштеер өткүрер. Кееркедим чүмдемелдерди кычырганда,ўренчиктердин јурүмдик ченемелине тайанар.

Урокто кандый бир чүмдемелди(үзүкти) алып, автордын бергенине тайанып, оны оос эрмек- куучын ажыра јурадып,јүзүндерле (по ролям) кычыртып үреткенде эмезе онон до өскө бүдүмдү иштер өткүргенде,олордын чүмделге јайааны ачылат. Омор изложение, сочинение,үлгер,чөрчөк бичигилеп, кееркедим сөскө јилбүзи тыныйт.

«Литературалык кычырыраары» деген курска 3 класстарда 68 час берилет (34 неделенин туркунына).

Предметти өткөнinin турулталары

Программа учинчи класстын ўренчиктерин јеткилдейт: ўренчиктин бойынын турултазы, кижилик једимдери (личностные результаты), метапредметный турулталар, предмет аайынча турулталар (предметные результаты)

Ўренчиктин бойынын турултазы

- 1) Төрөл калыгынын, Төрөлинин түүкизиле оморкоп, башка- башка эл јуртаган тергеде өскө укту албатыны тооп, оморло нак болоры;
- 2) Кееркедим чүмдемелдер ажыра ак- јарыктын ўстинде башка- башка ар- бүткендү јерлер бар, ондо јүзүн- башка калык јуртайт, омордын чүм- јандары, тилдери, тыш бүдүмдери башка да болзо, је ончо калыктардын амадулары, сана- күүндери түней деп билгирле јеткилдеери;
- 3) Кычырган литературалык чүмдемелдерди угуп, үлгерлерди эске ўренип, ондо берилген тил кееркедер эп –аргалар ажыра тилдин јаражын, ээлгирин сезери;

- 4) Ачык- жарык, өскө улуска киленкей күүн- тапту, улустын ачу- коронын ондоор кижил болуп өзөри;
- 5) Кандый ла кижинин шүүлтезин тооп угарына, башка укту элдин түүкизиле, кеендигиле јилбиркеп, олоорло нак јүрүп, ондоорго чырмайар улустар болуп өзөри;
- 6) Өмөликте јүреринин баштапкы ченемелин алып, школдо ло өскө дө јерлерде бойын канайда тудунарын билери;
- 7) Јүрүмде үренчик кижинин төс амадузын чике ондоорго, үредүле јакшынак једимдерге једер күүн- тапту болоры;
- 8) Јүрүмде эткен кажы ла кереги учун бойы каруулу болгоны, эл ортодо јарабас кылык этпеске тазыктыары;
- 9) Јүрүмде кандый ла учуралдарда бойыла кубар да, јаан да улусла текши тил табарга, јаантайын бойын колго тудуп, улусла нак јүрерине тазыктыарыла коштой, литературалык геройлордын эткен керектерин бойынын кылык- јаныла түнейлештирип, јакшы ла јаманды ондоп турар кижил болуп өзөри;
- 10) Калыгынын ар- јөөжөзин, көгүс көрүм шүүлтезин, төрөлинин ар- бүткенин корулаары;
- 11) Јүрүм кажы ла кижиге јаныс катап берилген, кандый ла күч учуралда јүрүмди чеберлеп, уур- күчтерди бийик күүн- тапту турумкай өдөри.

Метапредметный турулталар

- 1) Үредүнин төс сурактарын ла амадуларын терен ондоп, оны бүдүрер аргаларды билгир тузаланары;
- 2) Тургузылган сурактарды кажы ла јанынан шиндеп көрүп, чүмделге јайаандыгын тузаланып бүдүрери;
- 3) Берилген ишти тургускан амадуларга ла бүдүргедий айалгаралга келиштире пландап, турултазын шиндеп көрүп, бийик турулта аларынын јолын табары;
- 4) Јакшы эмезе комой үредү болуп турганынын шылтагын шиндеп көрүп, үредүнин кеми јабыс та учуралдарда чын шүүлте чыгарып, керектин аайын түзедерге албаданары;
- 5) Кандый бир берилген бичик керегинде јетирүни ол аайынча мынан озо өткөн текши темдек- символдор тузаланып билип алары;
- 6) Јаны билгирлер аларга, коммуникатив амадуларга једерге эрмек- куучын тударынын эп- аргаларын элбеде тузаланары;
- 7) Үредү аайынча билгирлерди башка- башка сөзликтерден, энциклопедиялардан ла үзеери литературадан бедреери;
- 8) Кычырган тексттин учурын ондоп, берилген коммуникатив амаду аайынча көгүске алып, эрмек- куучыннын оос ло бичиир бүдүмдерине келиштире тексттер тургузары;
- 9) Түндештирип, ылгап, бириктире көрүп, кандый темдектериле туней эмезе башка болгоны аайынча шүүлте чыгарары;
- 10) Эрмектежип турган кижинин айтканын үспей, учына јетире угуп, кажы ла кижил бойы шүүлтелү болор аргалу, ол сенийинен башка да болзо, оны торы керегинде билери;

11) Өмөлик иште кем кандый иш бүдүрери жанынан бой- бойы ортодо жөптөжип, бүдүргөн иштин турултазын көрүп, иш бүдөрүндө өмөликте онын ла өскөлөрүнүн кандый эмесе салтары жеткенин түнөйлөшүрүп, бойына шүүлтө чыгарары.

Предмет аайынча турулталар

- 1) Кеендиктин өскө бүдүмине көрө, литература телекейлик жүрүмдү, кажы ла калыктын чүм- жанын ла онын баалап, корып турган ондомолдорун сөстүн болузула көргүзүп турганын ондооры;
- 2) Бичик кычырганы- бойынын билгирин бийиктедери, Төрөли ле ондо журтаган улустар керегинде, омордын ижи- тожы, жүрүмү, једимдери, айландыра ар- бүткен, ак- жарык, килемји, өштөжү, најуылык, ак- чек ле чындык деген ондомолдорды билип алары; бичиктерди јаантайын күүнзеп кычырары;
- 3) Кычырарынын кемин онон ары бийиктеткени текши эрмек- куучыннын өзүмине камаанын јетирет, јартын айтса, литературоведениенин ондомолдорун тузаланып, кееркедим, билим ле үредүнин өскө дө тексттенин үн чыгарбай эмесе тыныда кычырып ылгаары;
- 4) Кычырарынын башка- башка бүдүмдерин тузаланары (учурын ондоорго, талдап, бедреп «поисковое»); башка- башка тексттердин учурын көгүске алып, омордын башказын ондооры, омор аайыча куучын өткөндө, туружып, төс геройлордын эткен керектери, кылык- јаны аайынча бойынын шүүлтөзин чыгара айдары;
- 5) Јилбиркеген тема аайынча чүмдемелди бойы бедреп, ол аайынча керектү јетирүлерди кыскачак аннотация тургузып, өскө литератураларла иштеери;
- 6) Баштамы класстарда өткөн литературоведениенин баштапкы билгирлерин тузаланып, башка- башка бүдүмдү тексттерди ылгаары: керек кандый шылтактан улам болгонын, чүмдемелдин төс учурын, текстти бөлүктерге бөлири, оморго ат адаары, план тургузары, тил кееркедер эп- аргаларды табары, чүмдемелди куучындаары;
- 7) Башка- башка бүдүмдү тексттердин темдектерин табары (билим, кееркедим ле өскө дө үредүлү). Бичиир эрмек- куучыннын кебкрлерин билери (*јетирү*- берилгене түнөйлөп, текст тургузары, *шүүлтөлү*- сурак аайынча кару берери, *јурамал*- геройлордын кылык- јанын көргүзери). Кычырган произведение аайынча бойынын күүн- санаазын бичири;
- 8) Кееркедим чүмдемелге учурлаган ла өскө дө тема аайынча берилген јурук аайынча бойы кандый бир чүмдемел бичири.

Үренчиктердин једимдери.

3- чи класстын үренчиктеринин билгирлери:

Үренчиктер билер учурлу:

- берилген текстти үнле тыгыда чоком- јарт кычырганда, 1 минутка 70-80 сөстөн түшпес учурлу;

- эске үренер 10-12 чүмдемел, 2-3 прозалык чүмдемелдин үзүгүн (ол того кирер: үлгерлер, алкыш сөстөр, тооломоштор, модор сөстөр, сөөктөр керегинде сөгүштер);
 - чүмдемел аайынча (төс герой, чүмдемелде айдылган учурал ла о.ö.) бойынын шүүлтезин чыгара айдып;
 - чүмдемелден эпитет, тундештирү, олицетворение, угаштырулар табып
 - кычырган чүмдемелдин содержаниезин учуры аайынча бөлүктүргө бөлип, план тургузып, ол аайынча кыскарта, талдап эмезе бүткүлүнче куучындап;
 - берилген темага эмезе жанрга, эмезе автордын чүмдемелин бойы тангынан табып кычырып;
 - журттын (городтын) эмезе школдын библиотеказынын бичиктеринен жараган бичикти бойы талдап табала, кычырып;
 - кееркедим литературанан эмезе школдын бичиктеринен өскө, литератураларла (сөзликтерле, справочниктерле) тузаланып;
 - кычырган произведениге оосло журук журап;
- Кандый бир журукчынын ижин берилген чүмдемелдерле түнөйлөштирип, ол кандый чүмдемелге келижип турганы аайынча бойынын шүүлтезин чыгыра айдып.

Содержаниези

Бичикле таныштылары. Бичикте берилген темдектер. Бичиктин содержаниези, созлик (1ч)

Кус келип жат, келип жат... (5 ч)

Б. Суркашев «Алтын кус». Эпитет. Б. Суркашев «Кункузуктар бышкылап...» К. Э. Тепуков «Эжелу-сыйынду торт кызычак». Э. М. Палкин «Кус, кус...». Олицетворение. Ш. П. Шатинов «Жаландардын устинде..» Класста эмес кычыралары К. Э. Тепуков «Теертпек ле Чертимек».

Калыктын оос чумделгези (10ч.)

Калыктын оос чумделгези. Алкыш состор. Соојындар. Кадын ла Бий. Чорчоктор.Тарал. Сумелу тулку. Ачап чай. Желбеген ле Оскус-Уул. Уч карындаш. Жарым кулак. Литературалык чорчоктор. Эр оркочок — эрдин бойы. Кожондор. Кеп куучындар. Жадаган. Ийнек ле ан. Сартакпай. Калыктын оос чумделгезинин кичу жанрларынан. Кеп состор.Том состор. Модор состор.Табышкактар. Балдардын фольклорынан. Соотомолдор. Тооломош. Чололор. Оско калыктын фольклоры. Јети јашту кызычак (орус албатынын чорчоги). Куук (ненец калыктын чорчоги). Проект «Куулгазынду чорчоктор чумдейдис»

Мен кем? (13ч)

Мен кем? Тилим. С.М. Сартакова. Эне тил. Б. К. Суркашев. Алтай. Ш. П. Шатинов. Алтай. Т. Б. Шинжин. Коночы. Аргымак (кеп куучын). Чече. Г. П. Самаев. Кыдырай-Боомы. Ю. М. Кыдыев. Алмыс (кеп куучын). Кадын. К. Э. Тепуков.

Карган Эне ле Бабыш. J. Б. Каинчин. Нени иштеерин, чыдазан? К. Э. Тепуков. Мишек ле Борбыйак. К. Ч. Толосов. Тогун (албатынын кеп куучыны). Жааннын созин жанчыкка сал. Б. У. Укачин. Ачыныш. А. Я. Ередеев. Проект «Улгузи жок одук болбос, угы жок кижн болбос».

Кыш (5 ч.)

Кышкыда. Кыйгыбыла учуртсан! К. Э. Тепуков. Айлар. Б. К. Суркашев. Аркадагы базыт. А. Я. Ередеев. Кар айланып, айланып... Ш. П. Шатинов. Быйанду кушкаш. Б. Ч. Канарин. Яны жылдын алдында. Ю. М. Кыдыев. Яны жылла слерди. С. М. Сартакова. Баштапкы кар. Ю. М. Кыдыев. Сыгын. А. Я. Ередеев.

Ар-буткен ле кижн (13 ч.)

Ар-буткен ле кижн. Ан-кушту Алтайыс. Ю. М. Кыдыев. Кем неле бай. Ю. М. Кыдыев. Кузукчы айу. Ю. М. Кыдыев. Боро кушкажыма. К. Э. Тепуков. Ар-буткеннин тили. А. Я. Ередеев. Туристтерге. Б. У. Укачин. Корук. Ю. М. Кыдыев. Сумелу каргаа. Ю. М. Кыдыев. Тандак. С. М. Сартакова. Уурчы корук. И. К. Сабашкин. Армакчылу алабуга. К. Д. Кошев. Алтайынын аныкужына учурлаган сочинение бичири.

Жакшы дегени не, жаман дегени не? (5 ч)

Жакшы дегени не, жаман дегени не? Аш кылгада, кижн балада. М. В. Мундус-Эдоков. Юрастын тужи. Ю. М. Кыдыев. Беленнин кастар шыбалаганы. Б. Я. Бедюров. Табышту урок. Т. Б. Шинжин. Мекеш. И. П. Кочеев. Баштак бала. Ю. М. Кыдыев. Проект «Жакшынын жолы ачык, жаманнын жолы тыртык».

Жас (7ч.)

Жас келип жат... Б. Я. Бедюров. Айучактын тужи Б. Ч. Канарин. Арбанын чарактары (Алтай чорчок). Ырыс. К. Кулиев. Энейим. Б. К. Бурмалов. Кууктин кожоны. Т. Б. Шинжин. Эненин кожоны. Л. В. Кокышев. Адалар тужелет. Л. В. Кокышев, Олумин ле олум женип. А. О. Адаров. Иван Тигров. Н. Богданов. Сочинение «Энемнин эрке колдоры».

Телекей ле мен (оско калыктын литературынан) (5ч)

Аспан ла чымалы. Назым Хикмет. Себиске ле Чымалы. И. А. Крылов. Талай жаказында жажыл дуб. Сокор ак-кийик. Керога. Айдын тунде. Китахара Хакусю. Укучек. В. Беспальков. Болук аайынча ченемел иш.

Жай (6 ч)

Тынду жаландар. Т. Б. Шинжин. Жайгы кожон. К. Э. Тепуков. Энезинин чыккан куни. А. Я. Ередеев. Тайгыл. Н. Б. Бельчекова. Жыл туркунына уренгенин катап корори.

**Литературалык кычырышла
тематикалык пландаш**

Класс: 3

Ўредүчи: Кокпоева Р.И.

Ўредүлик план аайынча частардын тоозы:

Бастыра: 68 час; неделеде 2 час.

План аайынча ченелте иштер: 4

План тургузылган: Паспарта журттын орто уредулу школынын текши үредүлү баштамы школдын программазына тайанып тургузылган

Бичик: Н. Б. Тайборина, е. А. Мегедекова, А. Ю. Янкубаева Литературалык кычырыш 3 класс/ -Горно-Алтайск, 2013

№	Темала пландаары	Частардын тоозы	Урокты откуретен план аайынча	ойи фактич.
1	Бичикле таныштырары. Бичикте берилген темдектер. Бичиктин содержаниези, созлик.	1	03.09	
	Кус келип јат, келип јат... (5 ч)			
2	Б. Суркашев «Алтын кус». Эпитет.	1	06.09	

3	Б. Суркашев «Кункузуктар бышкылап...»	1	10.09	
4	К. Э. Тепуков «Эјелу-сыйынду торт кызычак».	1	13.09	
5	Э. М. Палкин «Кус, кус...». Олицетворение. Ш. П. Шатинов «Јаландардын устинде...»	1	17.09	
6	Класста эмес кычырары К. Э. Тепуков «Теертпек ле Чертимек»	1	20.09	
	Калыктын оос чумделгези (10ч.)			
7	Калыктын оос чумделгези. Алкыш состор. Соојындар. Кадын ла Бий.	1	24.09	
8	Чорчоктор.Тарал. Сумелу тулку. Ачап чай.	1	27.09	
9	Јелбеген ле Оскус-Уул. Уч карындаш. Јарым кулак.	1	01.10	
10	Литературалык чорчоктор. Эр оркочок — эрдин бойы.	1	04.10	
11	Кожондор.	1	08.10	
12	Кеп куучындар. Јадаган. Ийнек ле ан. Сартакпай.	1	11.10	
13	Калыктын оос чумделгезинин кичу жанрларынан. Кеп состор.Том состор. Модор состор.Табышкактар.	1	15.10	
14	Балдардын фольклорынан. Соотомолдор. Тооломош. Чололор.	1	18.10	
15	Оско калыктын фольклоры. Јети јашту кызычак (орус албатынын чорчоги). Куук (ненец калыктын чорчоги).	1	22.10	
16	Проект «Куулгазынду чорчоктор чумдейдис»	1	05.11	
	Мен кем? (13ч)			
17	Мен кем? Тилим. С.М. Сартакова. Эне тил. Б. К. Суркашев.	1	08.11	
18	Алтай. Ш. П. Шатинов. Алтай. Т. Б. Шинжин. Коночы.	1	12.11	
19	Аргымак (кеп куучын).	1	15.11	

20	Чече. Г. П. Самаев.	1	19.11	
21	Кыдырай-Боомы. Ю. М. Кыдыев.	1	22.11	
22	Алмыс (кеп куучын). Кадын. К. Э. Тепуков.	1	26.11	
23	Карган Эне ле Бабыш. J. Б. Каинчин.	1	29.11	
24	Нени иштеерин, чыдазан? К. Э. Тепуков.	1	03.12	
25	Мишек ле Борбыйак. К. Ч. Толосов.	1	06.12	
26	Класста эмес кычырары «Тулку ле турна»	1	10.12	
27	Тогун (албатынын кеп куучыны). Жааннын созин јанчыкка сал. Б. У. Укачин.	1	13.12	
28	Ачыныш. А. Я. Ередеев.	1	17.12	
29	Проект «Улгузи јок одук болбос, угы јок кижн болбос».	1	20.12	
	Кыш (5 ч.)			
30	Кышкыда. Кыйгыбыла учуртсан! К. Э. Тепуков. Айлар. Б. К. Суркашев.	1	24.12	
31	Аркадагы базыт. А. Я. Ередеев. Кар айланып, айланып... Ш. П. Шатинов.	1	27.12	
32	Быйанду кушкаш. Б. Ч. Канарин Јаны јылдын алдында. Ю. М. Кыдыев.	1	14.01	
33	Јаны јылла слерди. С. М. Сартакова. Баштапкы кар. Ю. М. Кыдыев.	1	17.01	
34	Сыгын. А. Я. Ередеев. Ченемел иш.	1	21.01	
	Ар-буткен ле кижн (13 ч.)			
35	Ар-буткен ле кижн. Ан-кушту Алтайыс. Ю. М. Кыдыев.	1	24.01	
36	Кем неле бай. Ю. М. Кыдыев.	1	28.01	

37	Кузукчы айу. Ю. М. Кыдыев.	1	31.01	
38	Боро кушкакжыма. К. Э. Тепуков	1	04.02	
39	Ар-буткеннин тили. А. Я. Ередеев.	1	07.02	
40	Туристтерге. Б. У. Укачин.	1	11.02	
41	Корук. Ю. М. Кыдыев.	1	14.02	
42	Сумелу каргаа. Ю. М. Кыдыев.	1	18.02	
43	Тандак. С. М.Сартакова.	1	21.02	
44	Уурчы корук. И. К. Сабашкин	1	25.02	
45	Армакчылу алабуга. К. Д. Кошев.	1	28.02	
46	Класста эмес кычырары. Солони журналдардан тындулар керегинде куучындар кычырар.	1	04.03	
47	Ченемел иш. Алтайынын аны-кужына учурлаган сочинение бичири.	1	07.03	
	Жакшы дегени не, жаман дегени не? (5 ч)			
48	Жакшы дегени не, жаман дегени не? Аш кылгада, кижы балада. М. В. Мундус-Эдоков. Юрастын тужи. Ю. М. Кыдыев.	1	11.03	
49	Беленнин кастар шыбалаганы. Б. Я. Бедюров.	1	14.03	
50	Табышту урок. Т. Б. Шинжин. Мекеш. И. П. Кочеев.	1	18.03	
51	Баштак бала. Ю.М. Кыдыев.	1	21.03	
52	Проект «Жакшынын жолы ачык, жаманнын жолы тыртык».	1	25.03	
	Жас (7ч.)			
53	Жас келип жат... Б. Я. Бедюров.	1	08.04	

54	Айучактын тужи Б. Ч. Канарин.	1	11.04	
55	Арбанын чарактары (Алтай чорчок). Ырыс. К. Кулиев. Энейим. Б. К. Бурмалов.	1	15.04	
56	Кууктин кожоны. Т. Б. Шинжин. Эненин кожоны. Л. В. Кокышев.	1	18.04	
57	Адалар тужелет. Л. В. Кокышев, Олумин ле олум јенип. А. О. Адаров.	1	22.04	
58	Иван Тигров. Н. Богданов.	1	25.04	
59	Сочинение «Энемнин эрке колдоры»	1	29.04	
	Телекей ле мен (оско калыктын литературазынан) (5ч)			
60	Аспан ла чымалы. Назым Хикмет. Себиске ле Чымалы. И. А. Крылов.	1	02.05	
61	Талай јаказында јажыл дуб.	1	06.05	
62	Сокор ак-кийик. Керога.	1	13.05	
63	Айдын тунде. Китахара Хакусю. Укучек. В. Беспальков.	1	16.05	
64	Болук аайынча ченемел иш.	1	20.05	
	Јай (4 ч)			
65	Тынду јаландар. Т. Б. Шинжин.	1	23.05	
66	Јайгы кожон. К. Э. Тепуков. Энезинин чыккан куни. А. Я. Ередеев.	1	25.05	
67	Тайгыл. Н. Б. Бельчекова.	1	26.05	
68	Јыл туркунына уренгенин катап корори. Ченемел иш.	1	27.05	

Тузаланар литература

Уредучиге	Уренчикке
1. Тайборина Н.Б. Литературалык кычырышла иштеер программалар (1-4 класс).- Горно-Алтайск, 2012 2. Федеральный государственный стандарт начального общего образования. – М., 2011 3. Федеральный государственный стандарт основного общего образования. – М., 2011 4. Фундаментальное ядро содержания общего образования.	Литературалык кычырыш. 3 класс

5. Концепция духовно-нравственного развития и воспитания личности гражданина России. 6. Тайборина Н.Б., Тадырова А.Б. Литературалык кычырыштын урокторын откурери аайынча методика ууламжылар (ЎредЎчиге керектЎ методикалык пособие). – Горно-Алтайск, 2012	
--	--

Тематикалык планды түзедер лист

Урокты өткүргөн өй	Уроктын темазы	Түзедилген шылтак	Түзедилген эп-арга	Директордын уреду- таскамал аайынча ордынчызыла jөптөжү

**ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ**

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 151325621799860972593249704829105498913750279383

Владелец Байжигитов Айдар Владимирович

Действителен с 26.03.2025 по 26.03.2026